

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema LXXVII.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

11. Sicut peccant, qui sibi talia Idola humana eligunt, in quibus confidunt: ita peccant & hi, qui se omnibus eiuſmodi cultoribus patronos promittunt fore constantissimos: & patiuntur sic se coli & venerari tanquam Deos, spem facientes amplissimam suis illis clientulis. Scilicet sunt hi & impii. Non cogitant se mortales. Non fortunam volubilem sciunt, quod ipsi etiam possint deturbari. Sic sapius seipſos & suas creaturas perdunt.

Exemplo esse potest ille Haman, Esth. 3. v. 2. & 5. v. 11. & 7. v. 10. Abner multa pollicetur Dauidi, ac mox interficitur, 2. Sam. 3. Sapiens & pius non audet maiora viribus, Prou. 11. v. 7. & 12. v. 5. & 25. v. 13.

F I N I S.

THEMA LXXVI.

Prouerb. 11. v. 4.

Diuitia non proderunt in die ira, &c.

Dispositionem huius Themat, vide supra in parte I. Promptuarii, Classe I X. Num. XVII. pag. 810.

THEMA LXXVII.

Prouerb. 14. v. 27.

Timor Domini fons vitæ, ad recedendum à laqueis mortis.

DISPOSITIO.

Si scirent homines, in loco quodam ab hinc remotissimo, scaturire terram fonte aliquo, ex quo bibentes vitam possent in multos annos producere, & vim mortis auertere; bone Deus, quantus foret ad fontem illum concursus, diuitum & pauperum, iuniorum & seniorum, vtriusque sexus hominum. Et metus esset, ne pauperes à fonte illo arcerentur à magnatibus; nobilibus, diuitibus; qui exclusis cæteris aquas illas sibi cuperent seruare. Atqui Salomon hoc loco monstrat talem fontem

THEM
 mare qui con
 ruitibus
 clia qui etiam
 tany, et vian
 iterandum tra
 galishe fons.
 mane, præterea

Defiore hic
 & etiam g
 mo de lacu
 equum mag
 Vide quanto
 17. Commem
 penne à laco

Et ceptu
 præterea
 toris de v
 Ve Plalm.

10. de fon
 saluis die
 fontibus
 in vitam æ
 Ita scien
 gne aut fon
 cibus.

Diuites et
 rem timor D
 tas, que De
 memis vt D
 cauzans ne
 Moloch. 1. v.
 Timorem
 pnce ex verbis
 epii.

tem vite qui contra laqueos mortis prodest. Et patet aditus omnibus ad huc fontem, tam pauperibus, quam diuitibus qui etiam in propinquo est. Huc huc itaque accurramus, vt viuamus perpetuo.

Dicendum itaque nobis in presentia funere, 1. Quis vel qualis hic fons. 2. Et quomodo fons vite dicatur, atque a morte præseruet. Et quis huius hoci vsus.

I. Pars.

De fonte hic nobis sermo est. Fontes enim scaturiunt & ex scaturiginibus oriuntur. [Ideo perinde est, siue dicamus de scaturigine siue de fonte.] Et sunt quidem fontes aquarum magnum Dei donum, præsertim in locis aridis. Vide quanto labore Isaac effoderit fontes. Gen. 26. v. 17. Commendat fontem Samaritana, Ioh. 4. quem acceperint à Iacobo.

Et sæpius quidem in scriptura fit mentio fontium: præsertim vbi metaphorice accipiuntur (Gleichnißweise) de variis spiritualibus rebus: & pro maximis bonis. Vt Psalm. 36. v. 10. Apud te viuia scaturigo. Psalm 65. vers. 10. de fontibus Dei sermo est. Esa. 12. vers. 3. de fontibus salutis dicitur. Et Ioel. 3. v. 18. Ioh. 4. vers. 10. & 7. v. 37. de fontibus sermo est, qui habeant aquam viuam salientem in vitam æternam.

Ita sciendum hoc loco, non esse sermonem de scaturigine aut fonte aquæ communis aut naturalis: sed spiritualis.

Dicitur enim talis scaturigo esse *timor Domini*. Est autem timor Domini nihil aliud, quam cultus Dei & pietas, qua Deum colimus, quem diligimus vt patrem, & timemus vt Dominum: adeoque sic ipsum honoramus, vt caueamus ne offendatur à nobis peccatis. Sic enim decet, Malach. 1. v. 6.

Timorem Dei autem pro toto cultu Dei accipi, patet ex verbis Ionæ cap. 1. versu nono. Timeo Deum cæli,

2. Reg. 17. v. 28. Docebat eos Sacerdos, quomodo debeant *timere Dominum*, hoc est, quomodo ipsum colere debeant. Hinc Psal. 43. v. 12. Venite filii, auferat, Ego docebo vos timorem Domini.

Ibidem. vers. 10. Time-te Dominum omnes sancti eius, Non est defectus timentibus eum.

Psal. 19. vers. 10. Timor Domini mundus, permanens, &c.

III. Pars.

Habemus scaturiginem & inuenimus fontem, scilicet timorem Domini. De hoc porro Salomon, Timor Domini, fons siue scaturigo (quod idem est) *vita*. Ex hoc fonte promanat vera aqua vitæ. Quid velit, explicat per sequentia: Sic recedi, ait, à laqueis mortis. Hoc vult vno verbo: Quod timens Dominum habeat spem vitæ, & immunis sit a morte. At, inquis, Longe erat Salomon, meo iudicio, cum etiam timentes Dominum moriantur. Num. quid enim de Iosepho scriptura asserit, quod fuerit timens Deum, Gen. 42. v. 19. De Obadia, 1. Reg. 18. v. 12. Et 2. Reg. 4. v. 1. de quodam dicitur, quod timuerit Deum. Et mortuus est ille ipse tum. Hiob rectus erat & timens Deum, Hiob. 1. & 2. Actor. 10. v. 2. Cornelius erat timens Deum.

Nunquid hi tamen omnes mortui sunt? Quomodo ergo dicitur timor Domini fons vitæ?

Respond. Duplex est vita: & duplex est mors. Corporalis & æterna: vel naturalis & spiritalis. De corporali vita vel morte non est sermo hoc loco: Sed de vita spiritali & æterna. Hoc modo timentes Deum etiam mortui viuunt coram Deo. Non sunt vere mortui, (nihil enim mors secunda, Apocal. 2. r. v. 8. vel æterna iuris in illos habet.) Sed obdormierunt cum Christo, 1. Thessal. 4. v. 14. & cum ipso viuunt.

Timentes itaque Dominum viuunt perpetuo, post hanc vitam corpore & anima.

Quam,

Quamuis enim Satan, tanquam venator, multos illis ponat laqueos, quibus irretire ipsos & in peccata conuicere tentat, vt perdere possit: tamen, quia Deum timent, à peccatis cauent, & illos laqueos effugiunt.

Beati ergo qui timent Dominum, Psal. 128. v. 1. & 112. v. 1. & 103. v. 11. 13. & 17. Psal. 145. v. 19. & Psal. 147. v. 11.

Omnibus malis subtrahitur timens Dominum, teste Eccl. 7. v. 19. & 8. v. 12. & Syr. 33. v. 1 in Latin. Vide Syr. 34. v. 16. & sequentibus. Maior non potest dici aut excogitari felicitas, quam quæ est timentium Dominum.

Possemus etiam dicere de hoc, quod timor Domini, pietas scilicet, huius vitæ promissiones habet: & timentibus Deum; vita prolongatur etiam in his terris: si Dominus intelligat, hoc esse esse Ecclesiæ, Reipubl. & ipsorum etiam, & c. 1. Tim. 4. v. 8.

V S V S.

1. Qui volunt esse felices, & longæui & in æternum cum Deo viuere, dent operam, vt sint timentes Dominum.

1. Timor enim Domini prohibet & præcauet peccata, Syr. 1. v. 27. Obstetrices Ægyptiæ non peccant, quia timent Dominum, Exod. 1. v. 17.

2. Timor Domini sapientiæ initium, & docebit quomodo debeant ambulare, vt placeant Deo, Syr. 1. v. 16. & 18. & 24.

3. Et vere fons vitæ, quia timentibus Dominum bene erit in ipso mortis agone, Syr. 1. v. 13. & 19. Ofelicitatem. Hæc est ars artium. Die Kunst die für den Todt gut ist. Est autem timor filialis, Rom. 8. v. 15. Oritur ex verbo Dei, Syr. 15. v. 1.

II. Qui hic videntur felices & securi, eo quod neminem timeant, sicut ille iudex, Luc. 18. v. 2. & illi, de quibus Pl. 36. v. 2. omnium hominum suat misericordiam & infelicitissimi: quia æterna morte perituri. Cogentur timere Diabolum. qui Deum noluerunt timere. Oultitiam, Sap. 5.

F I N I S.

THE-